

XXI Adults

Προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος
ενηλίκων στον 21^ο αιώνα

Καλές Πρακτικές

INSTITUTE for
ROMA and
MINORITIES
INCLUSION

DIPUTACIÓN
DE VALLADOLID

E-SCHOOL
EDUCATIONAL GROUP

EMPODERAR
DESENVOLVIMENTO ORGANIZACIONAL, SOCIAL, PROFISSIONAL E PESSOAL

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όνομα της Καλής Πρακτικής

Latarnicy2020.pl – Ένα καινοτόμο ψηφιακό εκπαιδευτικό έργο για ενήλικους στην Πολωνία

Σύνοψη της Πρακτικής

Σύντομη, εύκολα κατανοητή περίληψη: Ποια είναι η πρακτική, για ποιον και για ποιο σκοπό;

Το έργο *Latarnicy2020.pl* είναι μια πρωτοβουλία μεγάλης κλίμακας που στοχεύει στη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων μεταξύ ενηλίκων που αντιμετωπίζουν ψηφιακό αποκλεισμό. Η πρακτική περιλαμβάνει ένα δίκτυο εκπαιδευμένων εκπαιδευτικών, γνωστό ως *Latarnicy*, οι οποίοι παρέχουν εξατομικευμένη ψηφιακή εκπαίδευση σε τοπικές κοινότητες σε διάφορες περιοχές. Στόχος είναι να βοηθηθούν οι ενήλικες μαθητές να αποκτήσουν βασικές ψηφιακές ικανότητες, να αυξήσουν την αυτοπεποίθησή τους στη χρήση της τεχνολογίας και να προωθήσουν την κοινωνική ένταξη μέσω πρακτικής και προσβάσιμης εκπαίδευσης.

Περιγραφή της Πρακτικής – τουλάχιστον 2000 χαρακτήρες

1) Συμφραζόμενα / Ιστορικό

Ποια ήταν η αρχική ανάγκη ή το πρόβλημα;

Ποια ήταν η ομάδα-στόχος;

Ήταν μέρος κάποιου ευρύτερου προγράμματος ή έργου;

Το έργο *Latarnicy2020.pl* δημιουργήθηκε για να αντιμετωπίσει ένα πιεστικό πρόβλημα στην Πολωνία: πολλοί ενήλικες δεν διέθεταν τις απαραίτητες ψηφιακές δεξιότητες για να συμμετάσχουν πλήρως στη σημερινή ολοένα και πιο ψηφιακή κοινωνία. Αυτός ο ψηφιακός αποκλεισμός επηρέασε ιδιαίτερα τους ηλικιωμένους, τα άτομα που ζουν σε αγροτικές ή υποεξυπηρετούμενες περιοχές και άλλες ευάλωτες ομάδες που δυσκολεύονταν να έχουν πρόσβαση ή να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο και τις ψηφιακές τεχνολογίες. Χωρίς αυτές τις βασικές ψηφιακές ικανότητες, πολλοί ενήλικες δυσκολεύονταν να ολοκληρώσουν καθημερινές εργασίες, να έχουν πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες ή να επωφεληθούν από ευκαιρίες εκπαίδευσης και απασχόλησης στο διαδίκτυο.

Το έργο επικεντρώθηκε σε ενήλικες ηλικίας 18 ετών και άνω που κινδύνευαν να μείνουν πίσω από τις ραγδαίες τεχνολογικές αλλαγές. Σε αυτούς περιλαμβάνονταν ηλικιωμένοι, άτομα με αναπηρίες, κάτοικοι μικρότερων πόλεων και άλλοι που είχαν περιορισμένη έκθεση ή εμπιστοσύνη σε ψηφιακά εργαλεία. Στοχεύοντας σε αυτές τις ομάδες, το *Latarnicy2020.pl* στόχευε στη μείωση της κοινωνικής ανισότητας και στην υποστήριξη περισσότερων ανθρώπων να γίνουν ενεργοί, ενημερωμένοι ψηφιακοί πολίτες.

Το *Latarnicy2020.pl* βασίστηκε σε μια προηγούμενη πρωτοβουλία με την ονομασία *Polska Sífrooua Ρούνιτς Szans (PCRS)*, το οποίο διεξήχθη από το 2011 έως το 2015 και αναγνωρίστηκε ως ένα από τα μεγαλύτερα έργα ψηφιακής εκπαίδευσης για ενήλικες ηλικίας 50+ στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το έργο PCRS

έθεσε τις βάσεις για αποτελεσματικές μεθόδους διδασκαλίας και οργανωτικά μοντέλα, τα οποία ανέπτυξε το *Latarnicy2020.pl*.

Αυτό το νέο έργο ήταν μέρος μιας ευρύτερης προσπάθειας για την αύξηση της ψηφιακής ένταξης σε ολόκληρη την Πολωνία και υποστηρίχθηκε από το Υπουργείο Διοίκησης και Ψηφιοποίησης, καθώς και από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνδυάζοντας την κρατική υποστήριξη, την εξειδικευμένη γνώση και ένα ευρύ δίκτυο τοπικών εκπαιδευτικών, το *Latarnicy2020.pl* μπόρεσε να προσεγγίσει ποικίλες κοινότητες και να παρέχει υψηλής ποιότητας, προσαρμοσμένη ψηφιακή εκπαίδευση. Το έργο υλοποιήθηκε σε 12 πολωνικές περιφέρειες, διασφαλίζοντας ευρεία γεωγραφική εξάπλωση και τοπική συνάφεια.

Συνοπτικά, το *Latarnicy2020.pl* ανταποκρίθηκε στην επείγουσα ανάγκη να γεφυρωθεί το χάσμα στις ψηφιακές δεξιότητες μεταξύ των ενηλίκων, ιδίως εκείνων που κινδυνεύουν περισσότερο με αποκλεισμό, κινητοποιώντας ένα δίκτυο εκπαιδευμένων εκπαιδευτικών για την παροχή προσβάσιμης, επικεντρωμένης στην κοινότητα εκπαίδευσης. Αυτό βοήθησε πολλούς ανθρώπους να βελτιώσουν τις ψηφιακές τους ικανότητες και να συμμετάσχουν πληρέστερα στον ψηφιακό κόσμο.

2) Στόχοι

Ποιοι ήταν οι στόχοι της πρακτικής;

Τι στόχευε να βελτιώσει ή να αλλάξει;

Ο κύριος στόχος του έργου *Latarnicy2020.pl* ήταν η βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων μεταξύ ενηλίκων που διατρέχουν κίνδυνο ψηφιακού αποκλεισμού. Το έργο είχε ως στόχο να βοηθήσει άτομα που δυσκολεύονται να χρησιμοποιήσουν υπολογιστές, smartphones, το διαδίκτυο και ψηφιακές υπηρεσίες, ώστε να μπορούν να συμμετέχουν καλύτερα στην κοινωνική, εκπαιδευτική και επαγγελματική ζωή. Παρέχοντας πρακτική εκπαίδευση, το έργο επιδίωξε να οικοδομήσει αυτοπεποίθηση και βασικές ικανότητες στις ψηφιακές τεχνολογίες, καθιστώντας τις καθημερινές εργασίες ευκολότερες και πιο προσβάσιμες.

Ένας άλλος σημαντικός στόχος ήταν η δημιουργία ενός ισχυρού δικτύου τοπικών εκπαιδευτικών, γνωστού ως «*Latarnicy*», οι οποίοι θα παρείχαν αυτήν την εκπαίδευση απευθείας στις κοινότητές τους. Αυτοί οι εκπαιδευτικοί εκπαιδεύτηκαν στη χρήση μιας ειδικής «μεθόδου φωτισμού φαναριών», η οποία επικεντρώθηκε στις ατομικές ανάγκες, την πρακτική μάθηση και τη στενή επαφή με τους συμμετέχοντες. Αυτή η μέθοδος στόχευε στο να καταστήσει την ψηφιακή μάθηση πιο αποτελεσματική και προσαρμοσμένη στον ρυθμό και τα ενδιαφέροντα κάθε μαθητή.

Το έργο είχε επίσης ως στόχο να ευαισθητοποιήσει το κοινό σχετικά με τη σημασία των ψηφιακών δεξιοτήτων και να ενθαρρύνει περισσότερους ενήλικες να ασχοληθούν με την τεχνολογία. Στόχος του ήταν να μειώσει τις κοινωνικές ανισότητες που συνδέονται με τον ψηφιακό αποκλεισμό, βοηθώντας ευάλωτες ομάδες, όπως οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρίες και οι κάτοικοι αγροτικών περιοχών, να αποκτήσουν πρόσβαση στον ψηφιακό κόσμο.

Επιπλέον, το *Latarnicy2020.pl* σχεδίαζε να υποστηρίξει τους τοπικούς θεσμούς και τις κοινότητες αυξάνοντας την ικανότητά τους να προσφέρουν ψηφιακή εκπαίδευση και παρακινώντας τους τοπικούς ηγέτες, εκπαιδευτικούς και αξιωματούχους να προωθήσουν την ψηφιακή ένταξη.

Συνολικά, το έργο στόχευε όχι μόνο στη διδασκαλία τεχνικών δεξιοτήτων αλλά και στην ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, της ενεργού συμμετοχής στα κοινά και της δια βίου μάθησης. Βελτιώνοντας τον ψηφιακό γραμματισμό, το *Latarnicy2020.pl* βοήθησε τους ενήλικες να γίνουν πιο ανεξάρτητοι, καλύτερα ενημερωμένοι και πιο συνδεδεμένοι με τη σύγχρονη κοινωνία.

3) Υλοποίηση / Μεθοδολογία

Πώς πραγματοποιήθηκε η πρακτική βήμα προς βήμα;

Ποιες δραστηριότητες ή μέθοδοι χρησιμοποιήθηκαν;

Πόσο καιρό πήρε;

Το έργο *Latarnicy2020.pl* υλοποιήθηκε βήμα προς βήμα για την υποστήριξη της ψηφιακής εκπαίδευσης ενηλίκων σε 12 πολωνικές περιφέρειες. Αρχικά, προσλήφθηκαν 250 τοπικοί εκπαιδευτικοί με την επωνυμία *Latarnic y*. Αυτοί οι εκπαιδευτικοί έπρεπε να έχουν βασικές ψηφιακές δεξιότητες και κάποια εμπειρία κατάρτισης. Συμμετείχαν σε μια διήμερη εκπαίδευση, συχνά διαδικτυακή λόγω της COVID-19, όπου έμαθαν τη «μέθοδο του φαναρά» — έναν πρακτικό και προσωπικό τρόπο διδασκαλίας ψηφιακών δεξιοτήτων.

Κάθε *Latárnik* δημιούργησαν ένα Τοπικό Σχέδιο Δράσης που περιέγραφε λεπτομερώς πού και πότε θα πραγματοποιούσαν εκπαιδευτικές συνεδρίες, ποιοι θα ήταν οι συμμετέχοντες-στόχοι τους και πόσα άτομα ανέμεναν να εκπαιδεύσουν. Αυτό βοήθησε στην προσαρμογή των εκπαιδεύσεων στις ανάγκες της τοπικής κοινότητας.

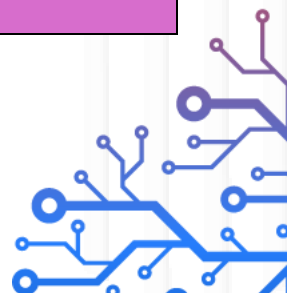
Οι εκπαιδευτικές συνεδρίες διήρκεσαν περίπου 12 ώρες, αλλά μπορούσαν να συντομευτούν εάν οι συμμετέχοντες μάθαιναν γρήγορα. Οι ομάδες ήταν μικρές (έως 16 άτομα) για να εξασφαλιστεί η προσωπική προσοχή. Οι εκπαιδευσεις επικεντρώθηκαν σε καθημερινές ψηφιακές δεξιότητες, όπως η χρήση του διαδικτύου, οι διαδικτυακές δημόσιες υπηρεσίες, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και η βασική χρήση υπολογιστή ή smartphone. Η «μέθοδος του φωτιστή» ενθάρρυνε μια φιλική, άτυπη μαθησιακή ατμόσφαιρα.

Η *Latarnicy* υπέβαλε μηνιαίες αναφορές σχετικά με τις δραστηριότητές της και την πρόοδο των συμμετεχόντων. Οι εκπαιδευόμενοι συμμετείχαν σε τεστ πριν και μετά την εκπαίδευση για να μετρηθεί η βελτίωση.

Το έργο διήρκεσε έως τον Μάιο του 2022, με εκπαιδευτικές συνεδρίες που διήρκεσαν έως τον Απρίλιο του 2022. Εκτός από τα εργαστήρια, οι συμμετέχοντες είχαν πρόσβαση σε διαδικτυακά σεμινάρια και περιφερειακές συναντήσεις για περαιτέρω υποστήριξη και ανταλλαγή εμπειριών.

Συνολικά, το έργο συνδύαζε την εκπαίδευση εκπαιδευτικών, τον τοπικό σχεδιασμό, εργαστήρια μικρών ομάδων και συνεχή αξιολόγηση για να βοηθήσει τους ενήλικες να αναπτύξουν ψηφιακές δεξιότητες και να μειώσουν τον ψηφιακό αποκλεισμό.

4) Αποτελέσματα / Αποτελέσματα

Ποια ήταν τα συγκεκριμένα αποτελέσματα;

Πώς επηρέασε η πρακτική τους συμμετέχοντες;

Το έργο Latarnicy2020.pl εκπαίδευσε 326 ψηφιακούς εκπαιδευτικούς, γνωστούς ως Latarnicy. Πολωνικά Cyfrowej. Αυτοί οι εκπαιδευτικοί παρείχαν εκπαίδευση σε 17.864 συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων 1.645 ατόμων με αναπηρίες, βοηθώντας τους να βελτιώσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες και να μειώσουν τον ψηφιακό αποκλεισμό.

Οι συμμετέχοντες, πολλοί από τους οποίους ήταν ενήλικες άνω των 50 ετών με περιορισμένη προηγούμενη εμπειρία στη χρήση ψηφιακών εργαλείων, έμαθαν βασικές δεξιότητες όπως η ασφαλής χρήση του διαδικτύου, η πρόσβαση σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες, η διαδικτυακή επικοινωνία και ο χειρισμός ψηφιακών συσκευών όπως smartphone και υπολογιστές. Αυτή η πρακτική εκπαίδευση ενίσχυσε σημαντικά την αυτοπεποίθησή τους και την ικανότητά τους να πλοηγούνται στον ψηφιακό κόσμο ανεξάρτητα.

Το έργο συνέβαλε επίσης στην κοινωνική ένταξη, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να συνδέονται πιο εύκολα με την οικογένεια, τους τοπικούς θεσμούς και την ευρύτερη κοινότητα μέσω ψηφιακών μέσων. Αυτό μείωσε την κοινωνική απομόνωση και ενθάρρυνε την πιο ενεργή συμμετοχή στην κοινωνία. Επιπλέον, οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης επωφελήθηκαν από τους πολίτες που μπορούσαν να χρησιμοποιούν καλύτερα τις ηλεκτρονικές δημόσιες υπηρεσίες, αυξάνοντας τη συνολική διοικητική αποτελεσματικότητα.

Η αξιολόγηση μέσω αξιολογήσεων πριν και μετά την εκπαίδευση επιβεβαίωσε σαφείς βελτιώσεις στις ψηφιακές ικανότητες των συμμετεχόντων. Πολλοί εξέφρασαν ενθουσιασμό για τη συνέχιση των ψηφιακών μαθησιακών τους ταξιδιών, ενώ οι εκπαιδευτές εκτίμησαν την εξατομικευμένη «μέθοδο του φαναρά», η οποία δίνει έμφαση στην ατομική υποστήριξη και στην προσαρμογή της εκπαίδευσης στις τοπικές ανάγκες.

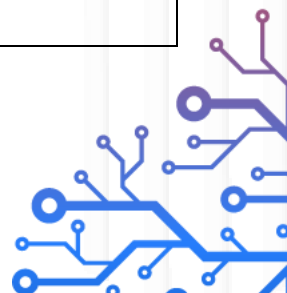
Συνοψίζοντας, το Latarnicy2020.pl ανέπτυξε αποτελεσματικά τις ψηφιακές ικανότητες, προώθησε την κοινωνική ένταξη και δημιούργησε ένα βιώσιμο δίκτυο εκπαιδευμένων εκπαιδευτικών που έχουν δεσμευτεί να προωθήσουν τον ψηφιακό γραμματισμό στις κοινότητές τους.

5) Ιστορίες Συμμετεχόντων – προαιρετικά

Σύντομα αποσπάσματα, προσωπικές σκέψεις ή εμπειρίες που μοιράζονται οι συμμετέχοντες

«Ουσιαστικά, η εκπαίδευση είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες του συμμετέχοντα. Ο συμμετέχων δηλώνει τι θέλει να μάθει και αυτό διδάσκουμε. Για πολλούς συμμετέχοντες, αυτά τα μαθήματα είναι πολύ δύσκολα στην αρχή», λέει ο Tadeusz Ruchlewicz, εκπαιδευτής του Digital Lighthouse. «Πολλοί από αυτούς τους ανθρώπους είχαν πολύ μικρή επαφή με το διαδίκτυο στο παρελθόν. Η εκπαίδευση επικεντρώνεται κυρίως σε διάφορες εργασίες που σχετίζονται με τη διαχείριση επίσημων υποθέσεων χρησιμοποιώντας υπολογιστή, όπως ηλεκτρονικές υπηρεσίες ή την ενεργοποίηση ενός αξιόπιστου προφίλ. Αυτά είναι θέματα με τα οποία οι συμμετέχοντες συνήθως έχουν μικρή εμπειρία. Αντιμετωπίζουν συχνά οι συμμετέχοντες προβλήματα κατά τη διάρκεια των μαθημάτων; Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία συμμετέχοντες συχνά δεν έχουν ακόμη και τις πιο βασικές δεξιότητες, όπως το πώς να κάνουν κλικ στο ποντίκι».

Πηγή:

Ruchlewicz , T. (2020). Συνέντευξη στο βίντεο: *Latarnicy2020.pl* – ψηφιακό εκπαιδευτικό έργο [Βίντεο YouTube]. Ανακτήθηκε από <https://www.youtube.com/watch?v=8uQCSOrWrw8>

6) Παράγοντες επιτυχίας

Τι έκανε την πρακτική αποτελεσματική ή καινοτόμο;
Υπήρχαν κάποια μοναδικά ή δημιουργικά στοιχεία;

Η αποτελεσματικότητα της πρακτικής *Latarnicy2020.pl* προήλθε σε μεγάλο βαθμό από την εξατομικευμένη, επικεντρωμένη στην κοινότητα προσέγγισή της. Οι μαθησιακές ανάγκες κάθε συμμετέχοντα εξετάστηκαν προσεκτικά, επιτρέποντας στους εκπαιδευτικούς, γνωστούς ως *Latarnicy* , να προσαρμόσουν τις διδακτικές τους μεθόδους στα ατομικά επίπεδα δεξιοτήτων και ενδιαφέροντα. Αυτή η εξατομικευμένη προσέγγιση βοήθησε στην υπερνίκηση των αρχικών εμποδίων που αντιμετώπισαν πολλοί ενήλικες, ειδικά εκείνοι με ελάχιστη ή καθόλου προηγούμενη εμπειρία με την ψηφιακή τεχνολογία.

Ένας άλλος βασικός παράγοντας ήταν το ισχυρό δίκτυο υποστήριξης που δημιουργήθηκε γύρω από την *Latarnicy* . Αυτοί οι εκπαιδευτές εκπαιδεύτηκαν πλήρως και υποστηρίχθηκαν συνεχώς μέσω διαδικτυακών σεμιναρίων, περιφερειακών συναντήσεων και πρόσβασης σε μια ειδική ψηφιακή πλατφόρμα. Αυτό το σύστημα διασφάλισε σταθερή ποιότητα και κίνητρα μεταξύ των εκπαιδευτών, κάτι που μεταφράστηκε άμεσα σε καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα για τους συμμετέχοντες.

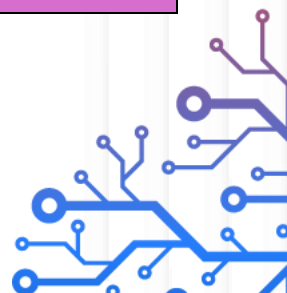
Επιπλέον, το “ *latarnicza* Η μέθοδος “*metoda* ” ή “μέθοδος φωτιστή φαναριών” ήταν από μόνη της καινοτόμος. Επικεντρωνόταν στην ενσωμάτωση των ψηφιακών δεξιοτήτων στις καθημερινές δραστηριότητες, καθιστώντας τη μάθηση σχετική και άμεσα εφαρμόσιμη. Αυτός ο πρακτικός προσανατολισμός έκανε την εκπαίδευση πιο ελκυστική και ουσιαστική, ειδικά για ηλικιωμένους και άτομα από ευάλωτες ομάδες.

Τα τοπικά σχέδια δράσης έδωσαν στο έργο ευελιξία και προσαρμοστικότητα. Η *Latarnicy* είχε την αυτονομία να σχεδιάζει τα προγράμματα και τα θέματα εκπαίδευσής της σύμφωνα με τις συγκεκριμένες ανάγκες των κοινοτήτων της. Αυτή η αποκεντρωμένη και τοπική οργάνωση διασφάλισε ότι το πρόγραμμα παρέμεινε σχετικό και προσβάσιμο σε διάφορες περιοχές.

Τέλος, η συμμετοχή τόσο αμειβόμενων εκπαιδευτικών όσο και εθελοντών διεύρυνε την εμβέλεια του έργου, ενθαρρύνοντας ένα κοινοτικό πνεύμα και επιτρέποντας μια ευρύτερη ποικιλία στυλ και προοπτικών διδασκαλίας. Αυτός ο συνδυασμός βοήθησε στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης και ανοιχτότητας μεταξύ των μαθητών, κάτι που ήταν κρίσιμο για το κίνητρό τους και τη διαρκή εμπλοκή τους.

7) Μεταβιβασιμότητα / Συστάσεις

Μπορεί η πρακτική να χρησιμοποιηθεί και αλλού;
Ποιες προϋποθέσεις απαιτούνται για την επιτυχή εφαρμογή;

Η πρακτική *Latarnicy2020.pl* έχει υψηλό δυναμικό μεταφοράς σε άλλες περιοχές ή χώρες που αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην ψηφιακή ένταξη των ενηλίκων. Τα βασικά της πλεονεκτήματα - η εξατομικευμένη μάθηση, η συμμετοχή της κοινότητας και η μέθοδος *lampighter* - μπορούν να προσαρμοστούν σε διάφορα πολιτισμικά και κοινωνικά πλαίσια, εφόσον οι τοπικοί εκπαιδευτικοί λαμβάνουν επαρκή εκπαίδευση και συνεχή υποστήριξη.

Η επιτυχής εφαρμογή αλλού απαιτεί αρκετές βασικές προϋποθέσεις. Πρώτον, είναι απαραίτητο ένα ισχυρό δίκτυο κινητοποιημένων και καλά προετοιμασμένων τοπικών εκπαιδευτικών (παρόμοιων με τους *Latarnicy*). Αυτοί οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να έχουν όχι μόνο ψηφιακή ικανότητα αλλά και τις δεξιότητες για να προσελκύσουν και να εμπνεύσουν ενήλικες μαθητές, ιδίως εκείνους που είναι ψηφιακά αποκλεισμένοι ή έχουν λιγότερη αυτοπεποίθηση.

Δεύτερον, το πρόγραμμα πρέπει να είναι ευέλικτο ώστε να αντικατοπτρίζει τις συγκεκριμένες ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των τοπικών κοινωνιών. Η ανάπτυξη Τοπικών Σχεδίων Δράσης με βάση μια διεξοδική ανάλυση αναγκών βοηθά στην προσαρμογή του περιεχομένου και της εφαρμογής, διασφαλίζοντας τη συνάφεια και την προσβασιμότητα για τις ομάδες-στόχους.

Τρίτον, οι μηχανισμοί συνεχούς υποστήριξης, όπως η τακτική εκπαίδευση, η ανταλλαγή από ομοτίμους και η πρόσβαση σε ψηφιακά εργαλεία ή πλατφόρμες, είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της ποιότητας και του ενθουσιασμού μεταξύ των εκπαιδευτικών. Χωρίς αυτό, το κίνητρο και η αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτών ενδέχεται να μειωθούν.

Τέταρτον, ο συνδυασμός αμειβόμενων εκπαιδευτικών και εθελοντών μπορεί να ενισχύσει την εμβέλεια και να καλλιεργήσει μια υποστηρικτική ατμόσφαιρα στην κοινότητα, η οποία ωφελεί τη συμμετοχή των μαθητών.

Τέλος, η ενσωμάτωση της εκμάθησης ψηφιακών δεξιοτήτων με καθημερινές πρακτικές εργασίες και τοπικά ζητήματα —όπως γίνεται με τη μέθοδο του φωτιστή— καθιστά την εκπαίδευση ουσιαστική και ενθαρρύνει την άμεση εφαρμογή, αυξάνοντας το κίνητρο των συμμετεχόντων και την πιθανότητα διαρκούς αντίκτυπου.

Με την εκπλήρωση αυτών των προϋποθέσεων, η πρακτική θα μπορούσε να αποτελέσει ένα πολύτιμο μοντέλο για πρωτοβουλίες ψηφιακής ένταξης παγκοσμίως.

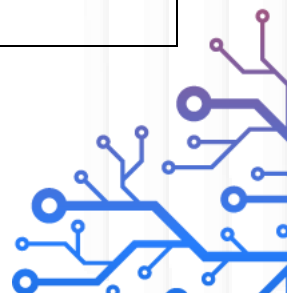
8) Συμβουλές / Συμβουλές Εφαρμογής – προαιρετικά

Λίστες ελέγχου, μαθήματα ή συμβουλές για όσους επιθυμούν να εφαρμόσουν την πρακτική.

Συνιστούμε να εστιάσετε στους ακόλουθους πέντε βασικούς παράγοντες επιτυχίας ως απαραίτητα στοιχεία για την αποτελεσματική εφαρμογή αυτής της πρακτικής:

1. Άρτια εκπαιδευμένοι τοπικοί εκπαιδευτικοί

Η ύπαρξη κινήτρων και ικανών εκπαιδευτικών ψηφιακής εκπαίδευσης (*Latarnicy*) που κατανοούν τις ανάγκες της κοινότητάς τους είναι ζωτικής σημασίας για τη συμμετοχή και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης.

2. Εξατομικευμένη μαθησιακή προσέγγιση
Η προσαρμογή του εκπαιδευτικού περιεχομένου στις συγκεκριμένες ανάγκες και τον ρυθμό των συμμετεχόντων διασφαλίζει καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα, ειδικά για όσους έχουν χαμηλές ψηφιακές δεξιότητες.
3. Ισχυρή τοπική υποστήριξη και συμμετοχή της κοινότητας
Η συνεργασία με τοπικούς φορείς και ενδιαφερόμενους φορείς συμβάλλει στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος και προωθεί την ευρύτερη συμμετοχή.
4. Συνεχής εκπαίδευση και καθοδήγηση για εκπαιδευτικούς
Η συνεχής ανάπτυξη και υποστήριξη διατηρούν το κίνητρο των εκπαιδευτικών και βελτιώνουν την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης.
5. Ευέλικτες μορφές εκπαίδευσης
Η προσφορά επιλογών εκπαίδευσης τόσο με φυσική παρουσία όσο και διαδικτυακής εκπαίδευσης επιτρέπει την πρόσβαση σε ποικίλους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με κινητικότητα ή χρονικούς περιορισμούς.

9) Διδάγματα που αντλήθηκαν - προαιρετικά

Μεγαλύτερες εκπλήξεις, εμπόδια ή βασικά συμπεράσματα κατά την υλοποίηση.

10) Φωτογραφίες που απεικονίζουν την περιγραφόμενη πρακτική

Παρακαλώ επισυνάψτε τουλάχιστον 3 φωτογραφίες που σχετίζονται με την περιγραφόμενη καλή πρακτική

ΠΡΟΦΙΛ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ – ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ

Παρακαλώ, σημειώστε όλες τις κατηγορίες που ισχύουν για την πρακτική που περιγράφετε. Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία.

ΤΥΠΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

- Κερδίζοντας κάνοντας
- Διαγενεακή μάθηση
- Μάθηση με βάση την κοινότητα
- Ψηφιακή / μικτή μάθηση
- Μάθηση από ομοτίμους
- Καθοδήγηση / καθοδήγηση
- Πολιτιστικές / δημιουργικές προσεγγίσεις
- Συνεργατικό / βασισμένο σε συνεργάτες
- Άλλο (προσδιορίστε):

ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ

- Ενήλικες με χαμηλά προσόντα
- NEETs (Όσοι δεν βρίσκονται σε εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση)
- Μετανάστες / Πρόσφυγες
- Ηλικιωμένοι ενήλικες
- Γυναίκες
- Άτομα με αναπηρίες
- Άλλες ευάλωτες ομάδες
- Γενικός ενήλικος πληθυσμός

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Επίσημος
- Μη τυπική
- Ατυπος

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ / ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ

- Γραμματισμός (ανάγνωση, γραφή, κατανόηση)
- Αριθμητική (μαθηματικά, λογική σκέψη)
- Ψηφιακές δεξιότητες
- STEM (επιστήμη, τεχνολογία, μηχανική, μαθηματικά)
- Προσωπικά, κοινωνικά και μάθηση για να μάθουμε
- Πολιτικές ικανότητες
- Επιχειρηματικότητα
- Πολιτισμική επίγνωση και έκφραση
- Γλωσσικές δεξιότητες
- Επαγγελματικές δεξιότητες που σχετίζονται με την εργασία
- Πράσινες ικανότητες
- Άλλο (προσδιορίστε):

ΠΙΘΑΝΟΙ ΧΡΗΣΤΕΣ

- Δάσκαλοι / Εκπαιδευτικοί
- Διοικητικό προσωπικό

- Διαχείριση σχολείου / κέντρου
- Χάραξη πολιτικής / Δημόσια διοίκηση
- ΜΚΟ / Κοινωνικές οργανώσεις
- Άλλο (προσδιορίστε):

Γλωσσάρι Κατηγοριών (Επεξήγηση των Στοιχείων της Λίστας Ελέγχου)

Τύπος πρακτικής

- Μάθηση στην πράξη – μάθηση μέσω πρακτικών δραστηριοτήτων, μεθόδων που βασίζονται στην πράξη, όπως εργαστήρια ή πραγματικές εργασίες.
- Διαγενεακή μάθηση – δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν συμμετέχοντες από διαφορετικές ηλικιακές ομάδες που μαθαίνουν ο ένας από τον άλλον.
- Μάθηση βασισμένη στην κοινότητα – μάθηση που λαμβάνει χώρα εντός της τοπικής κοινότητας, συχνά μέσω της εμπλοκής στην πραγματική ζωή.
- Ψηφιακή / μικτή μάθηση – εκπαίδευση με χρήση ψηφιακών εργαλείων (διαδικτυακά) ή συνδυασμός διαδικτυακών και δια ζώσης μεθόδων.
- Μάθηση από ομοτίμους – μάθηση μεταξύ συμμετεχόντων με παρόμοιο status ή εμπειρία, με αλληλοϋποστήριξη.
- Mentoring / coaching – ατομική υποστήριξη από ένα πιο έμπειρο άτομο για να βοηθήσει στη μάθηση και την προσωπική ανάπτυξη.
- Πολιτιστικές / δημιουργικές προσεγγίσεις – χρήση τεχνών, μουσικής, θεάτρου, αφήγησης ιστοριών κ.λπ. ως μαθησιακά εργαλεία.
- Συνεργατικές / βασισμένες σε εταίρους – πρακτικές που περιλαμβάνουν τη συνεργασία μεταξύ οργανισμών ή ομάδων.
- Άλλο (προσδιορίστε) – οποιαδήποτε άλλη μέθοδος που δεν αναφέρεται παραπάνω.

Ομάδα-στόχος

- Ενήλικες με χαμηλά προσόντα – ενήλικες που έχουν χαμηλό επίπεδο επίσημης εκπαίδευσης ή βασικών δεξιοτήτων.
- NEETs – άτομα που δεν βρίσκονται σε εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση (συχνά νέοι ενήλικες).
- Μετανάστες / Πρόσφυγες – άτομα που μετακινήθηκαν από άλλη χώρα, αντιμετωπίζοντας συχνά προκλήσεις ένταξης.
- Ηλικιωμένοι ενήλικες – Ενήλικες ηλικίας 65+ ετών
- Γυναίκες – πρακτικές που ανταποκρίνονται ειδικά στις ανάγκες των γυναικών.

- Άτομα με αναπηρίες – άτομα με σωματικές, αισθητηριακές, νοητικές ή ψυχικές αναπηρίες.
- Άλλες ευάλωτες ομάδες – ομάδες που κινδυνεύουν από αποκλεισμό (π.χ. μακροχρόνια άνεργοι, άστεγοι).
- Γενικός ενήλικος πληθυσμός – μέσοι ενήλικες που δεν εμπίπτουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες.

Μαθησιακό Περιβάλλον

- Τυπική – μάθηση εντός επίσημων εκπαιδευτικών συστημάτων, πιστοποιημένα μαθήματα (π.χ. σχολεία, πανεπιστήμια).
- Μη τυπική – οργανωμένη μάθηση εκτός του τυπικού συστήματος (π.χ. εργαστήρια, εκπαίδευση στην κοινότητα).
- Άτυπη – μάθηση μέσω καθημερινών εμπειριών, χωρίς δομημένο μάθημα (π.χ. εθελοντισμός, οικογένεια).

Δεξιότητες / Ικανότητες που αναπτύχθηκαν

- Γραμματισμός – ανάγνωση, γραφή και κατανόηση κειμένων (συμπεριλαμβανομένων λειτουργικών κειμένων όπως οι φόρμες).
- Αριθμητική – χρήση μαθηματικών και λογικής συλλογιστικής.
- Ψηφιακές δεξιότητες – χρήση ψηφιακών εργαλείων, π.χ. δημιουργία βιογραφικού σημειώματος, διαδικτυακά εργαλεία, διαδικτυακές πλατφόρμες.
- STEM – φυσικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά.
- Προσωπικές, κοινωνικές και μαθησιακές δεξιότητες – αυτογνωσία, κίνητρο, ομαδική εργασία, δεξιότητες δια βίου μάθησης.
- Πολιτικές ικανότητες – ενεργός ιδιότητα του πολίτη, κατανόηση της δημοκρατίας και κοινωνικές ευθύνες.
- Επιχειρηματικότητα – δημιουργικότητα, καινοτομία, διαχείριση έργων, ανάληψη κινδύνου.
- Πολιτισμική επίγνωση και έκφραση – εκτίμηση και δημιουργία πολιτιστικού περιεχομένου (π.χ. τέχνες, μουσική).
- Γλωσσικές δεξιότητες – ικανότητα επικοινωνίας σε μία ή περισσότερες ξένες γλώσσες.
- Δεξιότητες σχετικές με την εργασία / επαγγελματικές δεξιότητες – πρακτικές δεξιότητες χρήσιμες σε συγκεκριμένες θέσεις εργασίας ή επαγγέλματα.
- Πράσινες ικανότητες – γνώσεις και συμπεριφορές που υποστηρίζουν τη βιωσιμότητα και την περιβαλλοντική φροντίδα.

- Άλλο – τυχόν άλλες δεξιότητες που έχουν αναπτυχθεί (παρακαλώ διευκρινίστε).

Πιθανοί χρήστες – ομάδες που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την εφαρμογή, την προσαρμογή ή την έμπνευση αυτής της πρακτικής στο εργασιακό τους πλαίσιο.

Σημείωση: Αυτές οι κατηγορίες ακολουθούν πλαίσια της ΕΕ, όπως οι Βασικές Ικανότητες για τη Δια Βίου Μάθηση (2018), το Σχέδιο Δράσης για τις Βασικές Δεξιότητες (2025) και ο Οδηγός Προγράμματος Erasmus+ 2025 – Γλωσσάρι

